

РЕШЕНИЕ

№ 16194

гр. София, 09.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 26 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и шести септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Василена Людм. Дранчовска

при участието на секретаря КРИСТИНА Д. НИКОЛОВА
като разгледа докладваното от Василена Людм. Дранчовска Гражданско дело
№ 20221110152357 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Предявени са отрицателни установителни искиове с правно основание чл. 439 ГПК.

Ищцата С. Г. С. твърди, че е длъжник по посоченото изпълнително дело, образувано въз основа на влязла в сила заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК и изпълнителен лист, издадени в полза на *****. Поддържа, че след издаване на изпълнителния лист е било образувано изп. д. № 13/2011 г., по което последното изпълнително действие била насрочена публична продажба в периода 18.03.2011 г. – 18.04.2011 г. Твърди, че в продължение на пет години след това не са предприети изпълнителни действия за събиране на вземанията, поради което същите са се погасили по давност преди образуването на изпълнителното дело през 2022 г. и на това основание не дължи претендираните суми към настоящия момент. Ето защо моли да бъде установена недължимостта им, както следва: на сумата от 2581,56 лв., представляваща непогасена главница по договор за кредит, на сумата от 849,72 лв., възнаградителна лихва за периода 18.12.2008 г. – 15.07.2010 г., ведно със законната лихва върху сумите от 16.07.2010 г. до окончателното им изплащане, както и на сумата от 68,63 лв., разноски, за които са издадени заповед за изпълнение и изпълнителен лист от 05.08.2010 г. по гр.д. № 35881/2010 г. по описа на СРС, 75 състав, претендирани по изпълнително дело № 20227110400569 по описа на ЧСИ Д.а *****

Ответникът ***** оспорва исковите при твърдението, че още през 2011 г. е било образувано изпълнително дело № 25/2011 г. за събиране на вземанията по изпълнителния лист при ЧСИ ***** , което е било присъединено към изп. дело № 13/2011 г., а

впоследствие двете дела са прехвърлени към ЧСИ Д.а ***** под номера 515/2022 г. и 569/2022 г. Поддържа, че изп. д. № 13/2011 г. е било спряно въз основа на обезпечителна заповед, издадена по гр.д № 7013/2011 г. по описа на РС – Пловдив, като през този период погасителната давност е спряла да тече, а междувременно и вискателят е продължил да подава молби за предприемане на изпълнителни действия, поради което намира, че давността към настоящия момент не е изтекла.

Съдът, като съобрази доводите на страните и обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

-

При предявен отрицателен установителен иск с правно основание чл. 439 ГПК в тежест на ищеца е да докаже, че след приключване на съдебното дирене в производството, по което е издадено изпълнителното основание, са настъпили факти (с оглед на наведените в исковата молба твърдения – изтекъл давностен срок), които водят до погасяване на установеното изпълняемо право на ответника. Предвид наведеното единствено основание за недължимост на сумата ответникът следва да установи настъпването на обстоятелства, обуславящи основание за спиране или прекъсване на погасителната давност по смисъла на чл. 115 и чл. 116 ЗЗД.

Между страните не се спори, а и от представените писмени доказателства се установява, че по подадено от ***** заявление е била издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 417 ГПК и изпълнителен лист от 05.08.2010 г. по гр.д. № 35881/2010 г. по описа на СРС, 75 състав, за установени вземания на С. Г. С. по договор за кредит в размер на 2581,56 лв., представляваща непогасена главница, в размер на 849,72 лв., възнаградителна лихва за периода 18.12.2008 г. – 15.07.2010 г., ведно със законната лихва върху сумите от 16.07.2010 г. до окончателното им изплащане, както и в размер на 68,63 лв., разноски. Видно от изложеното в исковата молба, между страните не се спори, че тези суми отразяват действително възникнали задължения на С. Г. С., като спорно по делото се явява единствено обстоятелството дали същите са погасени по давност.

От приетите по делото копия на изпълнителни дела е видно, че заповедта за изпълнение по чл. 417 ГПК е връчена на длъжника в рамките на образуваното изп. дело № 20118580400025 по описа на ЧСИ ***** на 14.02.2011 г., като двуседмичният срок за подаване на възражение по чл. 414, ал. 2 ГПК (в действащата редакция към 2011 г.) е изтекъл на 28.02.2011 г. По делото липсват доказателства за подадено възражение и иницириано исково производство по чл. 422 ГПК, поради което съдът приема, че заповедта за изпълнение е влязла в сила на 01.03.2011 г. С влизането в сила на заповедта за изпълнение се получава ефект, аналогичен на силата на пресъдено нещо, като длъжникът не може да направи възраженията си срещу дълга по общия исков ред извън случаите на чл. 424 ГПК и чл. 439 ГПК, тъй като същите са преклудирани. Така се получава ефект на окончателно разрешен

правен спор за съществуване на вземането по арг. и от чл. 371 ГПК, поради което приложима е разпоредбата на чл. 117, ал. 2 ЗЗД, като срокът на новата давност е всякога пет години.

Неподаването на възражение в срока по чл. 414, ал. 2 ГПК може да се приравни по правни последици на признание на вземането от длъжника по чл. 116, б. „а“ ЗЗД. Целта на регламентираното в действащия ГПК от 2008 г. заповедно производство е да се установи дали претендираното вземане е спорно, а признанието на дълга може да бъде изразено и с конклюдентни действия, доколкото същите манифестират в достатъчна степен волята на длъжника да потвърди съществуването на конкретен дълг към кредитора (в този смисъл Решение № 131 от 23.06.2016 г. на ВКС по гр. д. № 5140/2015 г., IV г. о.; Решение № 100 от 20.06.2011 г. на ВКС по т. д. № 194/2010 г., II т. о.). Аргумент за противното не следва от обстоятелството, че заповедното производство се развива без участието на длъжника. Действително, длъжникът няма възможност да възпрепятства самото издаване на заповедта за изпълнение, доколкото научава за същата едва с връчването ѝ. Въпреки това обаче законодателят е уредил възможност за участие и защита на длъжника в хода на производството – чрез подаване на възражение, като в този смисъл е осигурена гаранция за правата му, което обстоятелство не може да се пренебрегне. Ето защо, настоящият съдебен състав намира, че влязлата в сила заповед за изпълнение формира сила на пресъдено нещо и установява с обвързваща страните сила, че вземането съществува към момента на изтичане на срока за подаване на възражение. В този смисъл – Решение № 3 от 4.02.2022 г. на ВКС по гр. д. № 1722/2021 г., IV г. о.; Решение № 37 от 24.02.2021 г. на ВКС по гр. д. № 1747/2020 г., IV г. о.; Определение № 214 от 15.05.2018 г. на ВКС по ч. гр. д. № 1528/2018 г., IV г. о.; Определение № 576 от 16.09.2015 г. на ВКС по ч. гр. д. № 4647/2015 г., IV г. о. и др. Следователно, за уважаване на исквете в настоящото производство следва да се извърши преценка дали след момента на влизане в сила на заповедта за изпълнение – 01.03.2011 г., е изтекла петгодишна погасителна давност, без да са настъпили обстоятелства, довели до спирането или прекъсването ѝ.

Съгласно разпоредбата на чл. 116, б. „в“ ЗЗД давността се прекъсва с предприемането на кое да е изпълнително действие в рамките на определен изпълнителен способ (насочване на изпълнението чрез налагане на заповед или възбрана, присъединяването на кредитора, възлагането на вземане за събиране или вместо плащане, извършването на опис и оценка на вещ, насрочването и извършването на публична продажба и т.н.), като в изпълнителния процес давността може се прекъсва многократно с предприемането на всеки отделен изпълнителен способ и с извършването на всяко изпълнително действие, изграждащо съответния способ. Искането на взыскателя да бъде приложен определен изпълнителен способ също прекъсва давността, защото съдебният изпълнител е длъжен да го приложи и молбата на взыскателя представлява активно негово поведение, насочено към удовлетворяване на вземането му (в този смисъл Тълкувателно решение № 2/26.06.2015 г. по тълк. дело № 2/2013 г. на ВКС, ОСГТК, както и Решение № 37 от 24.02.2021 г. по описа на ВКС по гр. д. № 1747/2020 г., IV г. о.). Не са изпълнителни действия и не прекъсват давността образуването на изпълнително

дело и изпращането и връчването на покана за доброволно изпълнение, проучването на имущественото състояние на длъжника, извършването на справки, набавянето на документи, книжа и др. Следователно, с молбата на вискателя от 28.01.2011 г. за образуване на изпълнително дело въз основа на изпълнителния лист от 05.08.2010 г. и с връчването на поканата за доброволно изпълнение на длъжника С. Г. С. давността за вземанията не е била прекъсната. За периода от образуване на изпълнителното дело на 28.01.2011 г. обаче до 25.06.2015 г. давността е спряла да тече – изпълнителното производство е образувано по време на действието на ППВС № 3/1980 г., съгласно което погасителна давност не тече докато трае изпълнителният процес относно принудителното осъществяване на вземането, като едва с постановеното на 26.06.2015 г. Тълкувателното решение по тълк. дело № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС е възприето, че постановлението е изгубило сила и липсва основание за спиране на давността по време на изпълнителното дело. Съгласно задължителните тълкувателни разяснения на Тълкувателно решение № 3/28.03.2023 г. по тълк. дело № 3/2020 г. по описа на ВКС, ОСГТК, погасителната давност не тече докато трае изпълнителният процес относно вземането по изпълнителни дела, образувани до приемането на 26.06.2015 г. на Тълкувателно решение № 2/26.06.2015 г. по т.д. № 2/2013 г., ОСГТК, ВКС, т.е. новото тълкувателно решение се прилага занапред по отношение на вече образуваното изпълнително дело и едва от датата на постановяването му на 26.06.2015 г. е започнала да тече новата погасителна давност за установените с влязлата в сила заповед за изпълнение вземания (спряла да тече за периода 01.03.2011 г. – 25.06.2015 г.).

От приетите по делото писмени доказателства е видно, че въз основа на изпълнителния лист от 05.08.2010 г. и молбата на ответника-вискател е образувано изп. дело № 20118580400025 по описа на ЧСИ *****, като същото е било присъединено към изп. дело № 20118580400013 с постановление на ЧСИ от 10.02.2011 г., но с акт на съдебния изпълнител от 15.03.2011 г. двете дела са били разделени, тъй като е било констатирано, че длъжниците са различни. Следователно, противно на доводите в отговора на исковата молба, изп. дело № 20118580400025 по описа на ЧСИ ***** се е развивало самостоятелно и отделно от изп. дело № 20118580400013 и предприетите по последното изпълнителни действия (включително действия по спиране на изпълнението) нямат отношение към спиране или прекъсване на погасителната давност за процесните вземания, респ. се явяват ирелевантни към правилното решаване на настоящия правен спор.

От приетото по делото копие на изп. дело № 20118580400025 по описа на ЧСИ ***** е видно, че съдебният изпълнител е извършил проучване на имуществото на длъжника, което не представлява същински изпълнителни действия. Давността за вземанията, започнала да тече отново от постановяване на Тълкувателното решение на 26.06.2015 г., е била прекъсната преди това на 28.06.2013 г. и на 19.01.2015 г. с молби на вискателя за прилагане на конкретен изпълнителен способ (налагането на запор върху вземания на длъжника С. С. по банкови сметки в „***** и в *****), както и след възобновяване на давностния срок на 28.06.2018 г. с молба на вискателя, в която е направено искане за прилагане на конкретен изпълнителен способ (запор върху банкови

сметки на длъжника – л. 28 от делото) и на 12.12.2019 г. с нова молба на вискателя за налагане на заповест и извършване на опис на движимото имущество на ищцата. На 01.01.2020 г. изпълнителното дело е било прекратено от съдебния изпълнител на основание чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК, но впоследствие петгодишният давностен срок за вземанията отново е бил прекъснат с молба за образуване на ново изпълнително дело (изп. дело № 20227110400569 по описа на ЧСИ Д.а *****) от 01.07.2022 г., в която вискателят е посочил конкретни изпълнителни способи (заповест на трудово възнаграждение, на банкови сметки и движими вещи на длъжника, както и възбрана върху недвижими имоти), а въз основа на издадена обезпечителна заповест по настоящото дело изпълнителното производство е било спряно на 13.10.2022 г., като към датата на устните състезания по делото на 26.09.2023 г. давността не е изтекла.

С оглед на изложеното, по делото се установява, че петгодишната погасителна давност за оспорените вземания не е изтекла, тъй като, считано от 26.06.2015 г. до настоящия момент, тя е била многократно прекъсвана от активните изпълнителни действия на вискателя и съдебния изпълнител. Същевременно, всички предприети действия по принудително изпълнение са били годни да породят последиците на чл. 116, б. „в“ ЗЗД, тъй като дори и изпълнителното дело да се счита прекратено поради перемпция, считано от 19.01.2017 г. (доколкото на 19.01.2015 г. вискателят е подал молба за прилагане на конкретен изпълнителен способ, след което в продължение на две години не са предприети изпълнителни действия), перемпцията е без правно значение за давността – общото между двата правни института е, че едни и същи юридически факти могат да имат значение както за перемпцията, така и за давността, но това са различни правни институти с различни правни последици. За разлика от изтеклата погасителна давност, перемпцията не изключва правото на принудително изпълнение, поради което при предприемане на изпълнителни действия по перемирано дело (преди изтичане на погасителната давност) същите не са недопустими, тъй като съдебният изпълнител не може да откаже да изпълни искания нов способ – той дължи подчинение на представения и намиращ се все още у него изпълнителен лист. Единствената правна последица от настъпилата вече перемпция е, че съдебният изпълнител следва да образува новото искане за предприемане на изпълнителни действия в ново изпълнително дело, тъй като старото е прекратено по право. Новото искане на свой ред прекъсва давността независимо от това дали съдебният изпълнител го е образувал в ново дело или не е образувал ново дело – във всички случаи той е длъжен да приложи искания изпълнителен способ. Необразуването на ново изпълнително дело с нищо не вреди на кредитора, нито ползва или вреди на длъжника, а може да бъде квалифицирано като дисциплинарно нарушение на съдебния изпълнител, доколкото не е събрана дължимата авансова такса за образуване на отделното дело и с това са нарушени канцеларските правила по воденето на изпълнителните дела, но при всички случаи валидно предприетите същински изпълнителни действия дори и по перемирано дело прекъсват давността, след като са настъпили преди давностният срок да е изтекъл. В този смисъл Решение № 37 от 24.02.2021 г. по описа на ВКС по гр. д. № 1747/2020 г., IV г. о., Решение № 3/04.02.2022 г. по гр. д. № 1722/2021 г. на IV г. о. по ВКС и др.

С оглед на изложеното и при съвкупна преценка на събрания доказателствен материал настоящият съдебен състав намира, че от последното прекъсване на давността на 01.07.2022 г. до датата на предявяване на иска, а и до приключване на устните състезания, не е изтекла приложимата в случая петгодишна погасителна давност, т.е. оспорените от ищцата вземания не са погасени по давност, поради което предявените от нея отрицателни установителни иски са неоснователни и следва да бъдат отхвърлени.

При този изход на спора на основание чл. 78, ал. 3 ГПК ответникът има право на направените по делото разноски, като същият претендира адвокатски хонорар в размер на 569,99 лв., но по делото липсват доказателства за реалното му плащане – представена е единствено фактура за уговореното възнаграждение, но не и доказателства, че същото е било реално платено по банков път, съгласно уговореното между страните, поради което липсва основание за присъждане на разноски в полза на ответната страна (арг. Тълкувателно решение № 6/06.11.2013 г. по тълк. дело № 6/2012 г. по описа на ВКС, ОСГТК, т. 1) .

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от С. Г. С., ЕГН *****, с адрес: *****, срещу „УНИКРЕДИТ *****“ със седалище и адрес на управление: *****, отрицателни установителни иски с правно основание чл. 439 ГПК за недължимост на сумата от **2581,56 лв.**, представляваща непогасена главница по договор за кредит, на сумата от **849,72 лв.**, възнаградителна лихва за периода 18.12.2008 г. – 15.07.2010 г., ведно със законната лихва върху сумите от 16.07.2010 г. до окончателното им изплащане, както и на сумата от **68,63 лв.**, разноски, за които са издадени заповед за изпълнение и изпълнителен лист от 05.08.2010 г. по гр.д. № 35881/2010 г. по описа на СРС, 75 състав, претендирани по изпълнително дело № 20227110400569 по описа на ЧСИ Д.а *****

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____